

Warto zobaczyć - przystanki historyczne

Publiczna Szkoła Podstawowa w Lubichowie

Pierwsza wzmianka o szkole podstawowej w Lubichowie pojawiła się w 1686 roku. Wprawdzie we wsi nie było budynku ani gruntu pod jego budowę, ale zamieszkiwał tu „wędrowny” nauczyciel, który uczył około 250 dzieci.

W XVIII wieku szkoła w Lubichowie istniała, ale nauka w niej odbywała się nieregularnie z powodu braku nauczyciela. Stopniowo zaczęła się rozwijać pod panowaniem pruskim.

Intensywny rozwój szkoły nastąpił w II połowie XIX wieku. W 1873 r., dla celów szkolnych, oddano murowany budynek przy ulicy Zblewskiej (w tym budynku zajęcia odbywają się do dnia dzisiejszego). Wówczas w Lubichowie jednocześnie istniały dwie szkoły: katolicka i ewangelicka. Wkrótce obie szkoły uległy połączeniu, gdyż w 1882r. istnieje już tylko jedna szkoła. Wzrost liczby mieszkańców zmusił władze szkolne do rozbudowy bazy lokalowej szkoły.

W I połowie XX wieku wybudowano czterokondygnacyjny budynek przy dzisiejszej ulicy Dworcowej. Obiekt ten służy do dnia dzisiejszego.

Groby Poległych Żołnierzy w Lubichowie

Cmentarz zbiorowy 712 żołnierzy radzieckich, poległych w walkach wyzwolńczych na terenie gminy w 1945r. Powstał on po ekshumacji w Lubichowie, Bietowie, Osowie, Ocyplu, Wdzie i Smolnikach – w październiku 1948r.

Grób Żydów w Lubichowie

Grób masowy z prochami 19 więźniów obozu koncentracyjnego w Stuthoffie, w tym 17 kobiet żydowskich, zamordowanych przez konwujących esesmanów na szosie Zelgoszcz - Lubichowo - Borzechowo, 28 stycznia 1945r.

Kościół parafialny p. w. św. Jakuba Apostoła i pomnik papieża Jana Pawła II w Lubichowie

W XIII wieku Lubichowo należało do parafii w Zblewie. Około 1668r. Lubichowo otrzymało kaplicę, którą zawdzięcza się misji jezuickiej z główną placówką w Starogardzie. Jednak obiekt ten nie istniał długo, skoro to w 1740r. powstał nowy, drewniany kościół. Do jego pobudowania przyczynił się głównie asesor człuchowski i starosta, Kazimierz Zawadzki. Kościół istniał do 1926r. W 1781r. nastąpił remont kościoła. Miał on wystrój rokokowy, polichromię ścian i sufitu. W tym czasie proboszczem był ks. Adolf Byczkowski. Dnia 18 sierpnia 1853r. parafia ostatecznie wyodrębniła się od zblewskiej. W 1927r. zostaje rozebrany kościół drewniany. Na jego miejscu wybudowano kościół murowany, w latach 1930 – 1932, jeden z największych w powiecie.

Pomnik papieża Jana Pawła II odsłonięto 25 lipca 2000r., podczas odpustu parafialnego. Jest on dziełem Tomasza Sobisza, rzeźbiarza z Kaszub. Pomnik jest jednym z niewielu w kraju, gdzie papież ukazany jest jak pochylony, ciężko wspierający się starzec na swoim krzyżu. Jego prawa dłoń chwyta krawędź kapy – niemal wyczuwalne jest jego drżenie. Jednak nie budzi to żadnego sprzeciwu, ponieważ starość została potraktowana prawdziwie monumentalnie i stanowi o niezwykłej sile tego dzieła.

Drewniane chaty wiejskie - poniatówki w Bietowie Kaliskich

Bietowo Kaliska zaskakuje architekturą. Przy drodze, jedna za drugą, stoją poniatówki (od nazwiska ministra Poniatowskiego). Są to zgrabne domki, z stodółką i chlewkiem. Powstawały one na terenie powiatu starogardzkiego i tczewskiego dla powodźników z południa i dla pracowników rozparcelowanych majątków. Właściciele poniatówek spłacali raty w podatku rolnym. Dziś wiele poniatówek ma c.o., posiada elewację, tynki wewnętrzne oraz łazienki.

Szlachecki dworek modrzewiowy z początków XIX wieku w Szteklinie

Najciekawszy sztekliński zabytek, pochodzący z 1827r. Jest to jedyna w okolicach Starogardu tak dobrze zachowana

rezydencja szlachecka. Parterowa, na podmurowaniu kamiennym, szczytach bocznych reglowych, oknach i drzwiach z obudową drewnianą, klasycystyczną. Wokół dworka znajduje się park ze starodrzewem. W biblioteczce „dworskiej” można wybrać czasopisma i książki polskie z przełomu XIX i XX wieku. W pamiątkach dworskich znajduje się srebrny medal wybity w 1910r., z okazji 500-ej rocznicy zwycięstwa pod Grunwaldem. Dziś dworek jest własnością prywatną.

Szkoła ewangelicka z 1873r.w Osowie Leśnym

Pierwsze wzmianki o szkole pojawiają się na podstawie danych o ukończeniu jej przez 22 Polaków. W 10 lat później uczęszczało do niej 52 katolików (Polaków).

W 1906r. wybuchł w szkole strajk.

W 1914r. wybudowano dla ewangelików nową, piętrową szkołę (dziś przy szosie).

W starej szkółce uczyła się młodzież katolicka.

Menhir z II wieku w Osowie Leśnym

Jest to pozostałość z okresu wpływów rzymskich (rozpoznaje się po kręgu pionowo ustawionych kamieni przeznaczonych do celów kultowych lub tym podobnych).

Wieża wodna w Ocyplu

W latach 1906 – 1908 wybudowano linię kolejową ze Smętowa do Szlachty, wraz z urządzeniami stacyjnymi, takimi jak wieża wodna. Zaopatrywała ona parowozy w wodę. Kiedy to przestano używać parowozów w latach siedemdziesiątych XX wieku, stała się ona bezużyteczna i przestano z niej korzystać. Dziś jest to jedynie zabytek.